



Α. Γκαρθόν: Χωρίς οργάνωση της κοινωνίας δεν μπορείς να αλλάξεις τα πράγματα

Σελίδα 12



“

Η ηγετική ομάδα του Ποδέμος αποτελείται από άτομα πολύ καταρτισμένα, με τα οποία έχω μια άριστη σχέση, ακόμη και προσωπική φιλία. Το θέμα είναι ότι αυτοί ερμηνεύουν τον Γκράμσι μέσω του Ερνέστο Λακλάου, θεωρητικού του αριστερού λαϊκισμού, και συνεπώς ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχει πια ταξική πάλη. Εγώ έχω άλλη άποψη: δεν υπάρχουν απλά πλούσιοι και φτωχοί, αλλά διαφορετικές κοινωνικές τάξεις.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΜΕΝΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ, ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΓΚΑΡΘΟΝ

Χωρίς οργάνωση της κοινωνίας δεν μπορείς να αλλάξεις τα πράγματα

Στην Ισπανία άρχισε η αντίστροφη μέτρηση στην προοπτική των πολιτικών εκλογών που προβλέπονται σε ένα χρόνο, στη λήξη της νομοθετικής περιόδου. Την άνοιξη θα υπάρξει η γενική πρόβα: θα ψηφίσουν σε πολλές πόλεις και περιφέρειες, μεταξύ των οποίων και στην Κοινότητα της Μαδρίτης. Η Ενωμένη Αριστερά θα επιλέξει τον υποψήφιο της για την πρωθυπουργία, μέσα από εσωκομματικές εκλογές που θα είναι ανοιχτές και για τους συμπαθούντες: δεν θα λάβει μέρος ο γραμματέας Κάριο Λάρα, και κανείς δεν αμφιβάλλει ότι ο νικητής θα είναι ο Αλμπέρτο Γκαρθόν (μέχρι στιγμής μοναδικός υποψήφιος), οικονομολόγος, βουλευτής ήδη πολύ γνωστός παρά το νεαρό της ηλικίας του. Προέρχεται από το κίνημα των αγανακτισμένων, είναι γονιμότατος συγγραφέας και πάρα πολύ ενεργός στα social media. Του έχει ανατεθεί το καθήκον να βρει μια συνεννόηση με το Podemos, το νέο κόμμα του

Πάμπλο Ιγκλέσιας που είναι πρώτο (27%) σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις. Στις ευρωεκλογές της 25ης Μαΐου η Ενωμένη Αριστερά έφθασε σε ένα καλό 10%, αλλά οι έρευνες της κοινής γνώμης λένε ότι σήμερα έχει μεγάλη πτώση (4,5%): ο πρώτος στόχος του Γκαρθόν είναι να πάρει πάλι τον ανήφορο. Ο Γκαρθόν επέλεξε την Ιταλία για την πρώτη του «διεθνή αποστολή» από την εποχή που έγινε ο «Ισχυρός» υποψήφιος για τις εσωκομματικές εκλογές της Ενωμένης Αριστεράς (Iu) και το «Μανιφέστο» συζητά μαζί του για την απόφασή του να διεκδικήσει την ηγεσία του κόμματος, το Ποδέμος και την πιθανότητα συνεργασίας μαζί τους.

Ποιο είναι το βασικό πολιτικό νόημα της συμμετοχής σας στις εσωκομματικές εκλογές για να οριστεί ο υποψήφιος πρωθυπουργός της Ενωμένης Αριστεράς;

Σε μια στιγμή κοινωνικής επείγουσας ανάγκης, σαν αυτή που βιώνουμε, χρειάζεται ένα εργαλείο για να αλλάξουμε την κοινωνία: αυτό μπορεί να είναι μόνο μια οργανωμένη και ρωμαλέα αριστερά, ακόμη και ιδεολογικά, όπως η Ενωμένη Αριστερά. Χρειάζεται, όμως, μια ανανέωση που να σημαίνει περισσότερο κίνημα και λιγότερο παραδοσιακό κόμμα, λιγότερη γραφειοκρατία: γι' αυτό βάζω υποψηφιότητα. Θέλω να πω ότι οι εσωκομματικές εκλογές είναι σημαντικές, γιατί τροφοδοτούν τη συμμετοχή νέων ατόμων, αλλά δεν είναι αρκετές: χρειάζεται, πάνω απ' όλα, να οριστεί μια σχέση μεταξύ βάσης και ηγεσίας με τέτοιον τρόπο, ώστε η τελευταία να νιώθει πάντα ότι δεσμεύεται να εκπροσωπήσει τη βούληση των μελών. Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό οι εσωκομματικές εκλογές να διεξαχθούν σε συνθήκες που να το εγγυώνται. Για να γίνω κατανοτός: δεν θέλουμε ένας μεγαλεπιχειρηματίας να μπορεί να επενδύσει χρήματα για να βοηθήσει να εκλεγεί ένας υποψήφιος που είναι φίλος του...

Το Ποδέμος και ο Γκράμσι

Μιλάτε για μια αριστερά «οργανωμένη και ρωμαλέα, ακόμη και ιδεολογικά»: υπονοείτε ότι το Ποδέμος δεν είναι κάτιοτο;

Σε μια στιγμή κρίσης σαν τη σημερινή, το έδαφος κάτω από τα πόδια μας κινείται με μεγάλη ταχύτητα. Η κοινωνική αποσύνθεση που βιώνουμε κάνει τα άτομα να αναζητούν κοινωνική προστασία. Η απάντηση μπορεί να προέλθει από μια οργανωμένη ή από μια ρευστή αριστερά. Κατά τη γνώμη μου το Ποδέμος είναι ένας εξαιρετικός εκλογικός μηχανισμός, αλλά έχει μια υπολογισμένη ιδεολογική αμφιστημία και του λείπει η διαρθρωμένη παρουσία στην επικράτεια. Μπορεί να έχει τη δύναμη να επιτύχει ένα καλό εκλογικό αποτέλεσμα, αλλά αν λείπει η οργάνωση της κοινωνίας και η σαφήνεια προγράμματος δεν θα κατορθώσει να αλλάξει αληθινά τα πράγματα. Γι' αυτό αγωνίζομαι για μια αριστερά ισχυρή και παρόύσα στις

πόλεις και στους χώρους εργασίας, που να παλεύει πραγματικά για την ηγεμονία.

Όμως η ηγεσία του Ποδέμος λέει ότι εμπνέεται από τον Γκράμσι...

Η ηγετική τους ομάδα αποτελείται από άτομα πολύ καταρτισμένα, με τα οποία έχω μια άριστη σχέση, ακόμη και προσωπική φιλία. Το θέμα είναι ότι αυτοί ερμηνεύουν τον Γκράμσι μέσω του Ερνέστο Λακλάου, θεωρητικού του αριστερού λαϊκισμού, και συνεπώς ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχει πια ταξική πάλη. Εγώ έχω άλλη άποψη: δεν υπάρχουν απλά πλούσιοι και φτωχοί, αλλά διαφορετικές κοινωνικές τάξεις. Αυτή η διαφορετική ανάγνωση συνεπάγεται το εξής σημαντικό: εγώ, νομίζω ότι δεν αρκεί να κερδίσεις τις εκλογές για να πάρεις την εξουσία. Η κυβέρνηση και η εξουσία δεν είναι το ίδιο. Σε κάθε περίπτωση, δεν θέλω να αρνηθώ ότι είναι πολύ καλό στο να συλλέγουν τη λαϊκή αγανάκτηση: είναι ένα μεγάλο προτερημά τους και πρέπει να το αναγνωρίσουμε.

Από πολλές πλευρές η υποψηφιότητά σας ερμηνεύτηκε ως το προσίμου μια σύγκλισης με το Ποδέμος, αλλά δεν λείπουν οι διαφορές μεταξύ σας...

Θέλω να είμαι σαφής. Μέσα στην Ενωμένη Αριστερά υπάρχουν αυτοί που βολεύονται με τα μικρά ποσοστά ή με την απομόνωση του τύπου των ελλήνων κομμουνιστών του ΚΚΕ. Εγώ όχι. Εμένα με ενδιαφέρεται να αλλάξω την κοινωνία, και γι' αυτό δεν συμμερίζομαι τις συντηρητικές θέσεις, τις θέσεις υποχώρησης, που υπάρχουν και μέσα στο κίνημά μου. Εγώ θέλω να αγωνιστώ για να νικήσω, να πάξω στην επίθεση, και συνεπώς να συζητήσω και να συνεργαστώ με άλλες πολιτικές δυνάμεις: ο στόχος είναι να οικοδομηθεί μια σύγκλιση γύρω από ένα πρόγραμμα. Και τα προγράμματα της Ενωμένης Αριστεράς και του Ποδέμος μοιάζουν πολύ. Προς το παρόν, όμως, αντιλαμβάνομαι ότι το Ποδέμος σκοπεύει να παρουσιαστεί μόνο του στις εκλογές της επόμενης χρονιάς επειδή δεν σκοπεύει να «μολυνθεί» με τα κλασικά στοιχεία της αριστεράς: κατασκευάζουν έναν εκλογικό μηχανισμό που λέει ότι δεν είναι ούτε δεξιά ούτε αριστερά. Και για μας αυτό είναι λάθος: αν κερδίσεις τις εκλογές στη βάση μιας θελημένης αμφίσημης πλατφόρμας, μετά τι θα κάνεις; Ένα άλλο λάθος είναι

να τα βάζεις αδιακρίτως με την «κάστα»: η διαφορά είναι πρώτα απ' όλα ένα οικονομικό φαινόμενο, όχι μόνο πολιτικό.

Η ΕΕ είναι ο παράδεισος των τραπεζών

Ας αφήσουμε τις μεμονωμένες πολιτικές δυνάμεις, και ας φανταστούμε ότι σε ένα χρόνο στην Ισπανία θα υπάρχει μια αριστερή κυβέρνηση: τι θα μπορέσει να αλλάξει, αν λάβουμε υπόψη μας τις εξαρτήσεις από το Βερολίνο και από τις Βρυξέλες;

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο παράδεισος των τραπεζών, όχι των ανθρώπων: το χρήμα είναι πιο ελεύθερο από τα άτομα. Γι' αυτό είναι αυτονόητο ότι το να νικήσεις σε ένα κράτος δεν είναι αρκετό για να μετασχηματίσει την πραγματικότητα: δεν υπάρχει αμφιβολία. Δεν παύει όμως να είναι βασικό να το κάνεις αυτό ακόμη και σε τοπικό, δημοτικό επίπεδο. Πρώτα –πρώτα για συμβολικούς λόγους: οι επαναστάσεις τρέφονται και με συναισθηματικά στοιχεία, όπως αποδεικνύεται η acampada της Πουέρτα ντελ Σολ του κινήματος 15-M. Η συμβολική δύναμη εκείνου του γεγονότος φάνηκε αργότερα: εμφανίστηκε στις μεγάλες και συνεχόμενες κινητοποιήσεις των επόμενων ετών, που θα ήταν ανέφικτες χωρίς εκείνο το σύμβολο. Εκτός των άλλων, μετράνε φυσικά οι συσχετισμοί δυνάμεων: κι εμείς οι ισπανοί, όπως ολές οι χώρες οφειλέτες, πρέπει να κατανοήσουμε ότι απέναντι στην ΕΕ κρατάμε το μαχαίρι από την πλευρά της λαβής. Ο λόγος είναι απλός: το χρέος μας είναι ένα πρόβλημα των γερμανικών και γαλλικών τραπεζών. Έλεγε ο Μπρεχτ: 'Αν έχεις ένα χρέος δέκα χιλιάδων δολαρίων είναι πρόβλημά σου, αλλά αν το χρέος είναι ένα εκατομμύριο το πρόβλημα είναι των τραπεζών'. Η καγκελάριος Μέρκελ θα πάψει να επιβάλλει την πολιτική λιτότητας όταν θα της το ζητήσουν οι τράπεζες της χώρας της: κι αυτό θα συμβεί όταν οι κυβερνήσεις των χωρών της «περιφέρειας» της ΕΕ θα αλλάξουν συμπεριφορά και θα φορτώσουν στις τράπεζες το πρόβλημα του χρέους.

Συνέντευξη στον Ιάκομπο Ροζατέλι για το «Μανιφέστο». Μετάφραση: Τόνια Τσίτσοβιτς